

65

Rendelet az utazó koldusok elutasításáról

1731

A kismartoni szent község előjáróinak határozata, 1732 (héber–jiddis szöveg)¹

K i a d á s :

Bernhard Wachstein, *Urkunden und Akten zur Geschichte der Juden in Eisenstadt und den Siebengemeinden* (Eisenstädter Forschungen, 2) (Wien – Leipzig: Wilhelm Braumüller, 1926), pp. 152–154, no. 134

A felügyelő (*gabbaj*) ne adjon ebéd-utalványt (*plet / boletta*) vendégnek sem, csupán hetente kétszer: hétfőn estefelé és pénteken. Aki kedden érkezik, induljon útnak szerdán, és aki pénteken érkezik, induljon útnak vasárnap, hacsak ezek nem ismert ünnepnapok vagy ünnepek előestéje és szombat előestéje. Kivételt képeznek ez alól a tanultak (*lomdim*) vagy tiszteletre méltó emberek (*anasim mekhubbadi*), akik részére a helyi felügyelők megítélésük szerint három napot engedélyezhetnek. A vendégek, hogy ne szerezzenek érdemet (*kóved*) a község tagjainak, nem járhatnak házról házra gyűjtögetni, kivéve hanukka napjait és purim napjait. Azon napok előtt és után tilos a családfőknek (*baal bajit / balebosz*) (ebéd-utalványt) bedobni olyan vándor vendég számára, akinek erre nincs engedélye. Csak azok a vendégek jogosultak arra, hogy bedobjon nekik a házigazda, akik ebéd-utalvánnyal (*pletten*) jöttek ahhoz a házigazdához. Azoknak viszont adjon szíve szerint. De hogy az Egek kedvében járjon, mindenki adakozzon a titkos adakozás (mattan beszéter) céljára havonta szíve szerint, hogy ezzel megerősítsék a jótétemények felügyelője (*gabbaj cedaka*) kezeit.

Azokon a napokon, amikor a vendégek nem kapnak ebéd-utalványt, a szegényszállás felügyelője (*hekdes-man*) se adjon nekik helyet a szegényszálláson (*hekdes*), hogy éjszaka ott pihenjenek. A szegényszállás háza legyen becsukva és bezárva, hacsak nincs beteg a szegényszálláson. A szegényszállásnak legyen két kulcsa, az egyik kulcs a helyi felügyelőnél, a másik kulcs pedig a temetkezési egylet (*hevra kadisa*) felügyelőjénél. És mind a kettő legyen zárva a fent említett napokon, amikor nincsenek ebéd-utalványok. Minden családfőnek tilos olyan vendégnek, aki nem a szomszédos, ide közeli községekből van, szállást adnia éjszakára, bárki is legyen az, kivéve, ha erről a község elnöke (*ros ha-kahal / rasekol*) vagy a felügyelők tudnak. Külön hangsúlyozandó, hogy még a szomszédos községekből is csak olyan családfőnek adhatnak, akinek ott a községében letelepedési joga (*hezkat ha-kehilla*) van. Azon házigazdákat, akik a mi községünkben vannak, és megszegik ezt a rendeletet (*takkana*), egy éves kiközösítéssel (*herem*) büntetünk. Aki ezt a kiközösítést megszegi, az ne részesülhessen a szentség dolgaiban, ne kapjon semmiféle kinevezést (*hitmannut*), ne legyen választási joga tíz évig, mindazon büntetések felül, amelyeket kivetnek rá a község előjárói (*allufei kahal*) – őrizze őket Sziklájuk és Megváltójuk.

---

¹ Héberből fordította Komoróczy Szonja Ráhel.

Továbbá, ne tarthasson beszédet (*lidros*) egyetlen tanult ember sem, aki városról városra jár,² kivéve ha híres mint egy jesiva feje vagy mint egy nagy község tanult embere (*lamdan*), illetve bírósági ülnöke (*dajjan*). A büntetés, ha megszegi ezt a rendeletet, ? (RVT / Reichstaller) a község 7 vezetője (*tuvei ha-ir*) közül mindegyiknek tíz *(res kaf – Reichstaller?)*.

A fenti rendeleteket *szukkot* ünnep első köztes napján (*hol ha-moéd*) hoztuk, 492-ben,³ a kis időszámítás szerint.

(Aláírások.)

---

² Ti. a vándorprédikátor.

³ 1732.